

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1479/2020
23.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Марка Марковића, због кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Марковића - адвоката Гордане Драгојевић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Мионици К.бр.14/20 од 28.05.2020. године и Апелационог суда у Београду Кж1 600/20 од 16.09.2020. године, у седници већа одржаној дана 23.12.2020.године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Марковића - адвоката Гордане Драгојевић, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Мионици К.бр.14/20 од 28.05.2020. године и Апелационог суда у Београду Кж1 600/20 од 16.09.2020. године, тако што Врховни касациони суд окривљеног Марка Марковића за кривично дело разбојништво у покушају из члана 206. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика, за које је правноснажно оглашен кривим, применом одредби чланова 4, 42, 45, 54, 55. и 63. Кривичног законика, **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од 3 (три) године у коју му се урачунава време проведено у притвору од 18.01.2020. године до 28.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Мионици К.бр.14/20 од 28.05.2020. године окривљени Марко Марковић је оглашен кривим због извршења кривичног дела разбојништво у покушају из члана 206. став 1. у вези члана 30. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 5 (пет) година и 2 (два) месеца у коју му се урачунава време проведено у притвору од 19.01.2020. године до 28.05.2020. године.

Истом пресудом окривљени је обавезан да плати суду паушал у износу од 5.000,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног судског извршења, те да плати Основном јавном тужилаштву у Мионици трошкове кривичног поступка о којима ће суд одлучити посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 600/20 од 16.09.2020. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Марка Марковића - адвоката Гордане Драгојевић и потврђена је пресуда Основног суда у Мионици К.бр.14/20 од 28.05.2020. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног Марка Марковића - адвокат Гордана Драгојевић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји као основан поднети захтев, те да делимично укине правноснажне пресуде Основног суда у Мионици К.бр.14/20 од 28.05.2020. године и Апелационог суда у Београду Кж1 600/20 од 16.09.2020. године у погледу одлуке о кривичној санкцији и предмет у том делу врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

По налажењу Врховног касационог суда, основано бранилац окривљеног Марка Марковића у поднетом захтеву истиче да је првостепени суд доношењем побијане првостепене пресуде учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, јер је одлуком о кривичној санкцији повредио закон на штету окривљеног. Конкретно првостепени суд је погрешно применио одредбу члана 55а КЗ, обзиром да се у конкретном случају нису стекли законом прописани услови за примену одредбе члана 55а КЗ. Повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП није отклонио другостепени суд доносећи побијану другостепену одлуку у поступку по жалби на првостепену пресуду, иако је на ову повреду кривичног закона у својој жалби указивала бранилац окривљеног Марка Марковића.

Наиме, одредбом члана 55а Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 35/2019 од 21.05.2019. године, са ступањем на снагу дана 01.12.2019. године) је прописано да за кривично дело учињено са умишљајем, за које је прописана казна затвора, суд ће изрећи казну изнад половине распона прописане казне, под следећим условима: тачка 1) ако је учинилац раније два пута осуђен за кривична дела учињена са умишљајем на затвор од најмање 1 годину; тачка 2) ако од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до извршења новог кривичног дела није протекло 5 година.

По налажењу Врховног касационог суда, а супротно становишту нижестепених судова, да би се могла применити одредба члана 55а КЗ, којом је предвиђен појам вишеструког поврата, морају бити кумулативно испуњена оба услова прописана у тачкама 1) и 2) члана 55а КЗ и то двострука осуда за кривична дела учињена са умишљајем на затвор од најмање 1 годину и да од дана отпуштања учиниоца са издржавања изречене казне до извршења новог кривичног дела није протекло 5 година.

Из списка предмета произилази да је окривљени Марко Марковић раније три пута осуђиван и то пресудом Основног суда у Ваљеву К.бр.1571/10 од 03.04.2010. године којом му је за кривично дело из члана 246. став 1. КЗ изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 3 месеца са роком провере од 1 године, пресудом Основног суда у Лазаревцу К.бр.1149/13 од 25.03.2015. године којом му је за кривично дело из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. КЗ изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци са роком провере од 2 године и пресудом Вишег суда у Београду К.бр.536/14 од 28.04.2015. године којом је за кривично дело из члана 246. став 1. КЗ осуђен на казну затвора у трајању од 3 године и 3 месеца.

Имајући у виду напред наведене осуде окривљеног, те цитирану одредбу члана 55а КЗ, првостепени суд је, по оцени овога суда, приликом одмеравања висине казне окривљеном Марку Марковићу погрешно применио одредбу члана 55а КЗ, обзиром да се нису стекли услови за примену ове одредбе, јер у конкретном случају није испуњен један од кумулативно прописаних услова и то услов из тачке 1) члана 55а КЗ да је окривљени раније два пута осуђен за кривична дела учињена са умишљајем на затвор од најмање 1 годину.

Поступајући на наведени начин првостепени суд је, по налажењу Врховног касационог суда, доношењем побијане пресуде учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП на штету окривљеног, а коју повреду није отклонио другостепени суд доносећи побијану другостепену одлуку у поступку по жалби на првостепену пресуду, иако је на ову повреду кривичног закона у својој жалби указивала бранилац окривљеног.

Стога је Врховни касациони суд, имајући у виду наведено, усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Марка Марковића - адвоката Гордане Драгојевић, те је отклонио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП преиначењем побијаних правноснажних пресуда Основног суда у Мионици К.бр.14/20 од 28.05.2020. године и Апелационог суда у Београду Кж1 600/20 од 16.09.2020. године, тако што је окривљеног Марка Марковића за кривично дело разбојништво у покушају из члана 206. став 1. у вези члана 30. КЗ, за које је правноснажно оглашен кривим, применом одредби чланова 4, 42, 45, 54, 55. и 63. КЗ, осудио на казну затвора у трајању од 3 (три) године у коју му се урачунава време проведено у притвору од 18.01.2020. године до 28.05.2020. године. Врховни касациони суд је нашао да је овако одмерена казна затвора сразмерна објективној тежини извршеног кривичног дела, те олакшавајућим околностима и отежавајућим околностима (везано за поврат из члана 55. КЗ), а које су у смислу члана 54. КЗ утврђене на страни окривљеног у редовном поступку, као и степену кривице окривљеног и јачини угрожавања заштићеног добра, те да је изречена кривична санкција нужна и довољна да се њоме оствари општа сврха изрицања кривичне санкције из члана 4. КЗ и сврха кажњавања из члана 42. КЗ и то како у односу на самог окривљеног, тако и на плану генералне превенције.

Из изнетих разлога, а на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Снежана Лазин, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић